

MEDICINSKE GOBE TUDI ZA ŽIVALI

Humana medicina se že nekaj let sramežljivo spogleduje z uspešno uporabo medicinskih gob pri najtežjih bolnikih, zato tudi skrbniki živali vse pogumneje posegajo po njih

Naši predniki so že v paleolitiku v naravi našli rastline, s katerimi so si lajšali zdravstvene težave, kresilne gobe pa so uporabljali tudi v obredne namene za dimljenje prostorov. Seveda takrat niso vedeli, da dim bukove kresilače deluje antiseptično, zavre razvoj virusov in bakterij. Najstarejše ostanke različnih vrst gob so našli že pri ledeniškem človeku Ótziju: bukovo kresilačo, ki jo je uporabljal za netenje ognja, njeno predivo pa za zaustavljanje krvavitev, brezovo odpadnico proti bakterijam, virusom in notranjim parazitom, in zašiljeno gologlavko, za katero sklepajo, da mu je bila zaradi halucinogenih sestavin v pomoč pri premagovanju velikih naporov in bedenju na preži za plenom ali pri begu pred sovražnikom. Skoraj pet let je že minilo od enega prvih predavanj za široko javnost pri nas o uporabi in odličnih izkušnjah medicinskih gob, leta 2007 pa se je odvijal v Ljubljani tudi svetovni kongres o teh zanimivih rastlinah. Prve klinične študije so bile opravljene v letu 2010 in vsi pozitivni izsledki se vračajo nazaj na ključni dejavnik zdravja: imunski sistem. Še pred kliničnimi študijami pa so učinke gob seveda preizkušali na živalih.

Znanstveniki so raziskovali predvsem lastnosti gob, ki se dajo gojiti, čeprav rastejo zelo počasi in je za njihovo pridelavo ter predelavo potrebno veliko dragih in zapletenih tehnoloških postopkov. Nekatere vsebujejo tudi do 300 različnih zdravilnih substanc. Te so povečini sladkorji, ki so sicer neprebavljivi, v krvnem obtoku sesalcev pa vplivajo na razvoj imunskega sistema. Ker imajo gobe edinstven obrambni mehanizem, ki se je razvijal milijone let, v organizmu preprečujejo napade povzročiteljev bolezni.

V določenih vrstah gob so našli mnoge zdravilne učinkovine, ki so antikancerogene (zavirajo rast in preko imunskega sistema uničujejo rakaste celice), antibiotiki, superantioksidanti, delujejo proti virusom, ščitijo jetra, vplivajo na nivo krvnega sladkorja, holesterola, ... Same gobe so neužitne, zato iz njih naredijo izvlečke, lahko pa se uporabljajo tudi kot čaj.

Za uporabo pri živalih imamo danes na voljo mešanice medicinskih gob v kapsulah. Razmerja gob v njih so prilagojene posameznim živalskim vrstam, saj npr. goba **Cordyceps sinensis** ni primerna za mačke, pri psih pa jo uporabljajo za krepitev imunskega sistema in za zvišanje vzdržljivosti pred napori, saj povečuje privzem kisika v organizmu. Tako preprečuje utrujenost, pospešuje tudi plodnost in preprečuje razvoj virusov.

V mešanici medicinski gob za pse najdemo tudi t.i. gobo večnega življenja **Ganoderma lucidum** (Reishi). V tradicionalni vzhodni medicini je stalnica za krepitev imunskega sistema, sestavina sredstev za podporo onkološkim bolnikom in pri alergijah. Njeno delovanje je dokazano v stotinah znanstvenih študij po svetu, predvsem v ZDA, na Japonskem in Kitajskem. Ganoderma spodbuja delovanje celic ubijalk, ki uničujejo telesu tuje celice. Ker varuje tudi jetra, je pomemben dejavnik pri podpori ob kemoterapiji (lajša utrujenost, pomanjkanje apetita, zmanjšano delovanje kostnega mozga in dovzetnost za okužbe) ali pri alergijah. Pri psih se je izkazala tudi pri zdravljenju demodikoze.

Lentinula edodes ali popularna Shiitake ima celo vrsto zdravilnih lastnosti, med drugim deluje tudi protiglivično, protitumorsko in ima pa tudi pozitiven vpliv na ledvice in jetra. Ker vpliva na zmanjšanje posledic stresa, deluje tudi kot vzpodbujevalec imunskega sistema.

Hericum erinaceus (Yamabushitake) se v tradicionalni medicini že stoletja uporablja kot pripomoček za zdravljenje poškodovanega živčevja in obolenj, ki vodijo v propadanje živčevja. Vsebuje namreč snovi, ki pospešujejo regeneracijo, celjenje in povezovanje živcev. Deluje tudi protitumorsko, protibakterijsko in protivnetno.

Grifola frondosa (Maitake) ima podobne lastnosti kot Shiitake, deluje na glivo Candido, poleg tega pa je pomembna za dihalni aparat in (protitumorsko) podporo pljuč.

Trametes versicolor ali pisana ploskocevka (Yun Zhi) je ena prvih, ko naštevamo gobe s protitumorskim učinkom. Vzpodbuja imunski sistem, ščiti ledvice in jetra. Njena protitumorska dejavnost se poveča v kombinaciji z obsevanjem, kemoterapijo ali imunoterapijo. Deluje tudi protivirusno.

Agaricus brasilensis ali Himematsutake je še zadnja sestavina mešanice zdravilnih gob za pse. Poleg pozitivnega vpliva na imunski sistem deluje protitumorsko in protivirusno, uravnava raven krvnega sladkorja.

Pripravljene mešanice za pse, mačke, ribe, ptice in konje imajo podobno sestavo, razlikujejo se le v deležu posameznih gob. Glede na opisane učinkovine lahko sklepamo, za kakšna bolezenska stanja živali je priporočljivo seči po zdravilni gobji mešanici: rakava obolenja, za dvig imunskega sistema in za regeneracijo po (športnih) naporih, kotitvi, pri klopnih boleznih, pri alergijskih reakcijah znanega in neznanega izvora, pri akutnih in predvsem kroničnih vnetnih procesih, za samce pred paritvijo, pred tekmovanji in razstavami. Zaradi svojih učinkov so odlična podpora starim živalim. Seveda ni potrebno posebej poudarjati, da gre za prehranski dodatek, ki je združljiv z morebitno terapijo, ki jo dobiva žival, in nima stranskih učinkov. Sijoča dlaka, apetit in živahnost psa so po izkušnjah skrbnikov več kot odlično priporočilo za uporabo medicinskih gob.

Mojca Sajovic

Vir: www.goba.eu